

Spis treści

Wstęp (Edward Nowak)	9
1. Rachunek kosztów jako instrument zarządzania przedsiębiorstwem (Edward Nowak)	13
1.1. Pojęcie i istota rachunku kosztów	13
1.2. Rola i zadania rachunku kosztów	15
1.3. Dobór modelu rachunku kosztów	18
1.4. Zarządzanie kosztami	23
1.5. Strategiczne zarządzanie kosztami	28
1.6. Dobre praktyki w zakresie rachunku kosztów	33
2. Rachunek kosztów pełnych (Edward Nowak)	36
2.1. Istota rachunku kosztów pełnych	36
2.2. Grupowanie kosztów w systemie ewidencyjnym	40
2.3. Procedury rozliczania kosztów	44
2.4. Kalkulacja kosztów wytworzenia produktów	49
2.5. Rachunek kosztów pełnych a rachunek wyników	53
2.6. Przydatność rachunku kosztów pełnych w zarządzaniu	55
3. Rachunek kosztów zmiennych (Edward Nowak)	58
3.1. Istota rachunku kosztów zmiennych	58
3.2. Analiza zmienności kosztów	62
3.3. Rachunek kosztów zmiennych a rachunek wyników	68
3.4. Wielostopniowy i wieloblokowy rachunek kosztów zmiennych	71
3.5. Zastosowanie rachunku kosztów zmiennych w zarządzaniu	77

4. Rachunek kosztów standardowych (Edward Nowak)	85
4.1. Rachunek kosztów postulowanych i jego odmiany	85
4.2. Pojęcie i rodzaje standardów kosztowych	89
4.3. Ustalanie kosztów standardowych	93
4.4. Analiza odchyleń od kosztów standardowych	97
4.5. Funkcje rachunku kosztów standardowych	103
5. Rachunek kosztów cyklu życia produktu (Marcin Wierziński)	107
5.1. Wprowadzenie do rachunku kosztów cyklu życia produktu	107
5.2. Charakterystyka cyklu życia produktu	109
5.3. Istota rachunku kosztów cyklu życia produktu	112
5.4. Kalkulacja kosztów cyklu życia produktu	115
6. Rachunek kosztów docelowych (Marcin Wierziński)	129
6.1. Wprowadzenie do rachunku kosztów docelowych	129
6.2. Rachunek kosztów docelowych na poziomie produktu	131
6.3. Dezagregacja kosztu docelowego produktu	140
6.4. Organizacyjne aspekty rachunku kosztów docelowych	147
7. Rachunek kosztów ciągłego doskonalenia (Marcin Wierziński)	150
7.1. Wprowadzenie do kalkulacji kosztów ciągłego doskonalenia	150
7.2. Budżetowanie kosztów w rachunku kosztów ciągłego doskonalenia ...	152
7.3. Kontrola wykonania budżetu	162
8. Rachunek kosztów działań (Marcin Wierziński)	169
8.1. Istota rachunku kosztów działań	169
8.2. Kalkulacja kosztów w rachunku kosztów działań	178
8.3. Koszty niewykorzystanych zasobów w rachunku kosztów działań ...	221
9. Rachunek kosztów łańcucha wartości (Marcin Wierziński) ...	238
9.1. Koncepcja łańcucha wartości	238
9.2. Analiza czynników kształtujących koszty	252
9.3. Analiza zależności występujących między działaniami	263
9.4. Podnoszenie efektywności przy wykorzystaniu analizy łańcucha wartości	267

10. Koszty w systemie zarządzania „dokładnie na czas”	
(Marcin Wierzbński)	273
10.1. Wprowadzenie do systemu zarządzania „dokładnie na czas”	273
10.2. Koszty zapasów w metodzie zarządzania „dokładnie na czas”	274
10.3. Techniki racjonalizacji kosztów w systemie zarządzania „dokładnie na czas”	276
11. Zarządzanie kosztami jakości (Edward Nowak)	284
11.1. Zarządzanie jakością jako czynnik kosztotwórczy	284
11.2. Istota i klasyfikacja kosztów jakości	289
11.3. Pomiar i grupowanie kosztów jakości	296
11.4. Analiza i ocena kształtowania się kosztów jakości	302
12. Rachunek kosztów projektów innowacyjnych	
(Marcin Wierzbński)	311
12.1. Istota i rodzaje innowacji	311
12.2. Planowanie i kontrola kosztów projektów innowacyjnych	316
12.3. Pomiar efektywności projektów innowacyjnych	334
13. Zarządzanie kosztami klienta (Edward Nowak)	343
13.1. Klienci jako obiekty odniesienia kosztów	343
13.2. Kalkulacja kosztów i wyników ze sprzedaży klientom	349
13.3. Koszty klienta a poziom marży na kliencie	357
13.4. Koszty w szacowaniu wartości klienta	363
14. Rachunek odpowiedzialności za koszty (Edward Nowak)	369
14.1. Pojęcie i zadanie rachunku odpowiedzialności	369
14.2. Wyodrębnianie i rodzaje ośrodków odpowiedzialności	372
14.3. Budżetowanie kosztów według ośrodków odpowiedzialności	375
14.4. Kontrola działalności centrów kosztowych	380
Literatura	383

Książka stanowi kompendium wiedzy o klasycznych i nowoczesnych koncepcjach rachunku kosztów. W przystępny sposób zaprezentowano w niej zasady i procedury gromadzenia oraz wykorzystania informacji o kosztach w celu skutecznego zarządzania przedsiębiorstwem. Omówiono w niej przede wszystkim:

- modelowe rozwiązania rachunku kosztów na potrzeby zarządzania w warunkach rosnącej konkurencji rynkowej,
- możliwości zastosowania w praktyce i ograniczenia różnych modeli rachunku kosztów,
- przykłady wdrażania nowoczesnych koncepcji rachunku kosztów w działalności przedsiębiorstwa.

Każdy rozdział książki jest poświęcony odrębnemu modelowi rachunku kosztów lub też pomiarowi kosztów określonych obszarów działalności na potrzeby zarządzania przedsiębiorstwem.

Podręcznik jest polecany studentom kierunków ekonomicznych, słuchaczom studiów podyplomowych i doktoranckich, uczestnikom kursów i szkoleń, a także menedżerom, controllerom i analitykom finansowym.

Prof. dr hab. Edward Nowak - profesor zwyczajny w Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu. Dyrektor Instytutu Rachunkowości, kierownik Katedry Rachunku Kosztów i Rachunkowości Zarządczej, a także kierownik Studiów Podyplomowych „Rachunkowość”, „Controlling i Rachunkowość Zarządcza” oraz „Analiza Finansowa i Zarządzanie Wynikami”. Członek Rady Naukowej Stowarzyszenia Księgowych w Polsce. Autor lub współautor wielu książek z teorii rachunkowości, rachunku kosztów, rachunkowości zarządczej, controllingu, analizy działalności przedsiębiorstw i zastosowania metod ilościowych w rachunkowości.

Dr Marcin Wierzbński - adiunkt w Katedrze Rachunku Kosztów i Rachunkowości Zarządczej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Wiceprezes Zarządu BiznesPro Sp. z o.o. Autor wielu publikacji z zakresu rachunkowości, finansów i energetyki. Opracował wiele projektów dotyczących strategii przedsiębiorstw, systemów controllingu, programów restrukturyzacji, fuzji i przejęć, powoływania nowych struktur gospodarczych. Jako doradca uczestniczył w tworzeniu i restrukturyzacji największych grup energetycznych w Polsce.